

Ročník 1991

# Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

---

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

---

Částka 6

Rozeslána dne 8. února 1991

Cena Kčs 4,50

---

O B S A H:

23. Ústavní zákon, kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky
24. Zákon Slovenskej národnej rady o poisťovníctve
-

## 23

## ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 9. ledna 1991,

**kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon  
Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky**

Federální shromáždění se usneslo na tomto ústavním zákoně:

## § 1

(1) Ústavní zákony, jiné zákony a další právní předpisy, jejich výklad a používání musí být v souladu s Listinou základních práv a svobod.

(2) Základní práva a svobody uvedené v Listině základních práv a svobod jsou pod ochranou ústavního soudu.

## § 2

Mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, Českou a Slovenskou Federativní Republikou ratifikované a vyhlášené, jsou na jejím území obecně závazné a mají přednost před zákonem.

## § 3

(1) V ústavě České republiky a v ústavě Slovenské republiky mohou být základní práva a svobody rozšířeny nad míru upravenou Listinou základních práv a svobod.

(2) Ustanovení ústavních zákonů o rozdělení zákonodárné působnosti mezi federaci a republiky nejsou tímto ústavním zákonem dotčena.

## § 4

Článek 5 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů, zní:

## „Čl. 5

(1) Státní občan každé z obou republik je zároveň státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Občan jedné republiky má na území druhé republiky stejná práva a stejné povinnosti jako občan této druhé republiky.

(3) Nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.

(4) Zásady nabývání a pozbývání státního občanství republik stanoví zákon Federálního shromáždění.“

## § 5

Zrušují se:

1. články 7 až 9, hlava druhá (čl. 19 až 38) a článek 98 odst. 4 ústavního zákona č. 100/1960 Sb., Ústava České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění pozdějších předpisů,
2. ústavní zákon č. 144/1968 Sb., o postavení národností v České a Slovenské Federativní Republice.

## § 6

(1) Zákony a jiné právní předpisy musí být uvedeny do souladu s Listinou základních práv a svobod nejpozději do 31. prosince 1991. Tímto dnem pozbývají účinnosti ustanovení, která s Listinou základních práv a svobod nejsou v souladu.

(2) Pravomoc, která se v čl. 8 odst. 3, 4 a 5 a v čl. 12 odst. 2 Listiny základních práv a svobod svěruje soudu nebo soudci, přísluší nejdéle do 31. prosince 1991 prokurátorovi, stanoví-li tak zákon.

## § 7

Tento ústavní zákon a Listina základních práv a svobod nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.  
Dubček v. r.  
Čalfa v. r.

## LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

Federální shromáždění na základě návrhů České národní rady a Slovenské národní rady,

uznávajíc neporušitelnost přirozených práv člověka, práv občana a svrchovanost zákona,

navazujíc na obecně sdílené hodnoty lidství a na demokratické a samosprávné tradice našich národů,

pamětlivo trpkých zkušeností z dob, kdy lidská práva a základní svobody byly v naší vlasti potlačovány,

vkládajíc naděje do zabezpečení těchto práv společným úsilím všech svobodných národů,

vycházejíc z práva českého národa a slovenského národa na sebeurčení,

připomínajíc si svůj díl odpovědnosti vůči budoucím generacím za osud veškerého života na Zemi

a vyjadřujíc vůli, aby se Česká a Slovenská Federativní Republika důstojně zařadila mezi státy, jež tyto hodnoty ctí,

usneslo se na této Listině základních práv a svobod:

## HLAVA PRVNÍ OBEČNÁ USTANOVENÍ

### Čl. 1

Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

### Čl. 2

(1) Stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání.

(2) Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

(3) Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

### Čl. 3

(1) Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.

(2) Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti. Zakazuje se jakékoli ovlivňování tohoto rozhodování a všechny způsoby nátlaku směřující k odnárodňování.

(3) Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod.

### Čl. 4

(1) Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

(2) Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“) upraveny pouze zákonem.

(3) Zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky.

(4) Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

## HLAVA DRUHÁ LIDSKÁ PRÁVA A ZÁKLADNÍ SVOBODY

### Oddíl první Základní lidská práva a svobody

#### Čl. 5

Každý je způsobilý mít práva.

#### Čl. 6

(1) Každý má právo na život. Lidský život je hoděn ochrany již před narozením.

(2) Nikdo nesmí být zbaven života.

(3) Trest smrti se nepřipouští.

(4) Porušením práv podle tohoto článku není, jestliže byl někdo zbaven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné.

#### Čl. 7

(1) Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

(2) Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.

#### Čl. 8

(1) Osobní svoboda je zaručena.

(2) Nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Nikdo nesmí být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku.

(3) Obviněného nebo podezřelého z trestného činu je možno zadržet jen v případech stanovených v zákoně. Zadržená osoba musí být ihned seznámena s důvody zadržení, vyslechnuta a nejpozději do 24 hodin propuštěna na svobodu nebo odevzdána soudu. Soudce musí zadrženou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě, nebo ji propustit na svobodu.

(4) Zatknout obviněného je možno jen na písemný odůvodněný příkaz soudce. Zatčená osoba musí být do 24 hodin odevzdána soudu. Soudce musí zatčenou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě nebo ji propustit na svobodu.

(5) Nikdo nesmí být vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu.

(6) Zákon stanoví, ve kterých případech může být osoba převzata nebo držena v ústavní zdravotnické péči bez svého souhlasu. Takové opatření musí být do 24 hodin oznámeno soudu, který o tomto umístění rozhodne do 7 dnů.

#### Čl. 9

(1) Nikdo nesmí být podroben nuceným pracím nebo službám.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na:

- a) práce ukládané podle zákona osobám ve výkonu trestu odnětí svobody nebo osobám vykonávajícím jiný trest nahrazující trest odnětí svobody,
- b) vojenskou službu nebo jinou službu stanovenou zákonem namísto povinné vojenské služby,
- c) službu vyžadovanou na základě zákona v případě živelných pohrom, nehod, nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví nebo značné majetkové hodnoty,
- d) jednání uložené zákonem pro ochranu života, zdraví nebo práv druhých.

#### Čl. 10

(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

(2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

(3) Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

#### Čl. 11

(1) Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.

(2) Zákon stanoví, který majetek nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob; zákon může také stanovit, že určité věci mohou být pouze ve vlastnictví občanů nebo právnických osob se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice.

(3) Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

(4) Vylvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.

(5) Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

## Čl. 12

(1) Obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.

(2) Domovní prohlídka je přípustná jen pro účely trestního řízení, a to na písemný odůvodněný příkaz soudce. Způsob provedení domovní prohlídky stanoví zákon.

(3) Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásady zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy.

## Čl. 13

Nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou anebo jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.

## Čl. 14

(1) Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.

(2) Každý, kdo se oprávněně zdržuje na území České a Slovenské Federativní Republiky, má právo svobodně je opustit.

(3) Tyto svobody mohou být omezeny zákonem, jestliže je to nevyhnutelné pro bezpečnost státu, udržení veřejného pořádku, ochranu zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých a na vymezených územích též z důvodu ochrany přírody.

(4) Každý občan má právo na svobodný vstup na území České a Slovenské Federativní Republiky. Občan nemůže být nucen k opuštění své vlasti.

(5) Cizinec může být vyhoštěn jen v případech stanovených zákonem.

## Čl. 15

(1) Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.

(2) Svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby je zaručena.

(3) Nikdo nemůže být nucen vykonávat vojenskou službu, pokud je to v rozporu s jeho svědomím nebo s jeho náboženským vyznáním. Podrobnosti stanoví zákon.

## Čl. 16

(1) Každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu.

(2) Církve a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech.

(3) Zákon stanoví podmínky vyučování náboženství na státních školách.

(4) Výkon těchto práv může být omezen zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu veřejné bezpečnosti a pořádku, zdraví a mravnosti nebo práv a svobod druhých.

## Oddíl druhý

### Politická práva

## Čl. 17

(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

(2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

(3) Cenzura je nepřipustná.

(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

(5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

## Čl. 18

(1) Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.

(2) Peticí se nesmí zasahovat do nezávislosti soudu.

(3) Peticemi se nesmí vyzývat k porušování základních práv a svobod zaručených Listinou.

## Čl. 19

(1) Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno.

(2) Toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy.

## Čl. 20

(1) Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.

(2) Občané mají právo zakládat též politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich.

(3) Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže to je v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.

(4) Politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení jsou odděleny od státu.

## Čl. 21

(1) Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.

(2) Volby se musí konat ve lhůtách nepřesahujících pravidelná volební období stanovená zákonem.

(3) Volební právo je všeobecné a rovné a vykonává se tajným hlasováním. Podmínky výkonu volebního práva stanoví zákon.

(4) Občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.

## Čl. 22

Zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad a používání musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti.

## Čl. 23

Občané mají právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny.

### HLAVA TŘETÍ PRÁVA NÁRODNOSTNÍCH A ETNICKÝCH MENŠIN

## Čl. 24

Příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

## Čl. 25

(1) Občanům tvořícím národnostní nebo etnické menšiny se zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích. Podrobnosti stanoví zákon.

(2) Občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje též

- a) právo na vzdělání v jejich jazyku,
- b) právo užívat jejich jazyka v úředním styku,
- c) právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních a etnických menšin.

### HLAVA ČTVRTÁ HOSPODÁŘSKÁ, SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ PRÁVA

## Čl. 26

(1) Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

(2) Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

(3) Každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje; podmínky stanoví zákon.

(4) Zákon může stanovit odchylnou úpravu pro cizince.

#### Čl. 27

(1) Každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů.

(2) Odborové organizace vznikají nezávisle na státu. Omezovat počet odborových organizací je nepřipustné, stejně jako zvýhodňovat některé z nich v podniku nebo v odvětví.

(3) Činnost odborových organizací a vznik a činnost jiných sdružení na ochranu hospodářských a sociálních zájmů mohou být omezeny zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých.

(4) Právo na stávku je zaručeno za podmínek stanovených zákonem; toto právo nepřísluší soudcům, prokurátorům, příslušníkům ozbrojených sil a příslušníkům bezpečnostních sborů.

#### Čl. 28

Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Podrobnosti stanoví zákon.

#### Čl. 29

(1) Ženy, mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvláštní pracovní podmínky.

(2) Mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvláštní ochranu v pracovních vztazích a na pomoc při přípravě k povolání.

(3) Podrobnosti stanoví zákon.

#### Čl. 30

(1) Občané mají právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele.

(2) Každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.

(3) Podrobnosti stanoví zákon.

#### Čl. 31

Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

#### Čl. 32

(1) Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.

(2) Ženě v těhotenství je zaručena zvláštní péče, ochrana v pracovních vztazích a odpovídající pracovní podmínky.

(3) Děti narozené v manželství i mimo ně mají stejná práva.

(4) Péče o děti a jejich výchova je právem rodičů; děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Práva rodičů mohou být omezena a nezletilé děti mohou být od rodičů odloučeny proti jejich vůli jen rozhodnutím soudu na základě zákona.

(5) Rodiče, kteří pečují o děti, mají právo na pomoc státu.

(6) Podrobnosti stanoví zákon.

#### Čl. 33

(1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.

(2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.

(3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.

(4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

#### Čl. 34

(1) Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.

(2) Právo přístupu ke kulturnímu bohatství je zaručeno za podmínek stanovených zákonem.

## Čl. 35

- (1) Každý má právo na příznivé životní prostředí.
- (2) Každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.
- (3) Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

## HLAVA PÁTÁ

### PRÁVO NA SOUDNÍ A JINOU PRÁVNÍ OCHRANU

## Čl. 36

- (1) Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.
- (2) Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.
- (3) Každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.
- (4) Podmínky a podrobnosti upravuje zákon.

## Čl. 37

- (1) Každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké.
- (2) Každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.
- (3) Všichni účastníci jsou si v řízení rovni.
- (4) Kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka.

## Čl. 38

- (1) Nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon.
- (2) Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.

## Čl. 39

Jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, lze za jeho spáchání uložit.

## Čl. 40

- (1) Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.
- (2) Každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.
- (3) Obviněný má právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby a aby se mohl hájit sám nebo prostřednictvím obhájce. Jestliže si obhájce nezvolí, ačkoliv ho podle zákona mít musí, bude mu ustanoven soudem. Zákon stanoví, v kterých případech má obviněný právo na bezplatnou pomoc obhájce.
- (4) Obviněný má právo odepřít výpověď; tohoto práva nesmí být žádným způsobem zbaven.
- (5) Nikdo nemůže být trestně stíhán za čin, pro který již byl pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby. Tato zásada nevylučuje uplatnění mimořádných opravných prostředků v souladu se zákonem.
- (6) Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

## HLAVA ŠESTÁ

### USTANOVENÍ SPOLEČNÁ

## Čl. 41

- (1) Práv uvedených v čl. 26, čl. 27 odst. 4, čl. 28 až 31, čl. 32 odst. 1 a 3, čl. 33 a 35 Listiny je možno se domáhat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí.
- (2) Kde se v Listině mluví o zákonu, rozumí se tím zákon Federálního shromáždění, jestliže z ústavního rozdělení zákonodárné pravomoci nevyplývá, že úprava přísluší zákonům národních rad.

## Čl. 42

- (1) Pokud Listina používá pojmu „občan“, rozumí se tím státní občan České a Slovenské Federativní Republiky.



(2) Cizinci požívají v České a Slovenské Federativní Republice lidských práv a základních svobod zaručených Listinou, pokud nejsou přiznána výslovně občanům.

(3) Pokud dosavadní předpisy používají pojmu „občan“, rozumí se tím každý člověk, jde-li o základní práva a svobody, které Listina přiznává bez ohledu na státní občanství.

#### Čl. 43

Česká a Slovenská Federativní Republika poskytuje azyl cizincům pronásledovaným za uplatňování politických práv a svobod. Azyl může být odepřen to-

mu, kdo jednal v rozporu se základními lidskými právy a svobodami.

#### Čl. 44

Zákon může soudcům a prokurátorům omezit právo na podnikání a jinou hospodářskou činnost a právo uvedené v čl. 20 odst. 2; zaměstnancům státní správy a územní samosprávy ve funkcích, které určí, též právo uvedené v čl. 27 odst. 4; příslušníkům bezpečnostních sborů a příslušníkům ozbrojených sil též práva uvedená v čl. 18, 19 a čl. 27 odst. 1 až 3, pokud souvisí s výkonem služby. Osobám v povoláních, která jsou bezprostředně nezbytná pro ochranu života a zdraví, může zákon omezit právo na stávku.

## 24

**ZÁKON**  
**Slovenskej národnej rady**  
**z 18. decembra 1990**  
**o poisťovníctve**

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

**PRVÁ ČASŤ**  
**ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

**§ 1**

**Účel zákona**

Účelom tohto zákona je upraviť právne postavenie poisťovní a zaistovní, podnikanie v poisťovníctve a dozor nad poisťovníctvom.

**§ 2**

**Subjekty podnikania v poisťovníctve**

(1) Podnikať v poisťovníctve môžu na území Slovenskej republiky len poisťovne a zaistovne založené ako štátny podnik alebo akciová spoločnosť (ďalej len „poisťovne“) a poisťovacie spolky.

(2) Zahraničné poisťovne alebo poisťovne s cudzím kapitálom môžu na území Slovenskej republiky podnikať v poisťovníctve len prostredníctvom svojho obchodného zastupiteľstva so sídlom v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom.<sup>1)</sup>

**DRUHÁ ČASŤ**  
**PRÁVNE FORMY POISŤOVNÍ A ICH VZNIK**

**Poisťovne**

**§ 3**

Ak tento zákon neustanovuje inak, na právne pomery poisťovne založenej ako

a) štátny podnik sa vzťahujú ustanovenia zákona

o štátnom podniku<sup>2)</sup> s výnimkou § 23 až 26 a § 28 ods. 2;

b) akciová spoločnosť sa vzťahujú ustanovenia zákona o akciových spoločnostiach.<sup>3)</sup>

**§ 4**

**Poisťovacie spolky**

(1) Poisťovací spolok je združenie občanov, ktorý vykonáva poisťovaciu činnosť pre svojich členov na základe zmlúv.

(2) Vznik, právne pomery a spôsob hospodárenia poisťovacieho spolku je upravený osobitnými predpismi.<sup>4)</sup>

(3) Na poisťovacie spolky sa tento zákon vzťahuje, pokiaľ to výslovne ustanovuje.

**§ 5**

**Vznik poisťovne**

(1) Poisťovňu ako štátny podnik so sídlom na území Slovenskej republiky môžu založiť ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky.

(2) Poisťovňu ako akciovú spoločnosť môžu založiť české a slovenské právnické alebo fyzické osoby podľa osobitného predpisu.<sup>5)</sup>

(3) Podiel zahraničných akcionárov v poisťovni založenej ako akciová spoločnosť českými a slovenskými právnickými alebo fyzickými osobami nesmie prevýšiť 25 % základného kapitálu.

(4) Zahraničné osoby môžu založiť poisťovňu len ako akciovú spoločnosť za podmienok ustanovených osobitným predpisom.<sup>5)</sup>

<sup>1)</sup> Zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov.

<sup>2)</sup> Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.

<sup>3)</sup> Zákon č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach.

<sup>4)</sup> Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení zákona č. 300/1990 Zb. Hospodársky zákonník.

<sup>5)</sup> Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou v znení zákona č. 112/1990 Zb. Zákon č. 104/1990 Zb.

## TRETIA ČASŤ PODNIKANIE V POISŤOVNÍCTVE

### Predmet podnikania

#### § 6

Predmetom podnikania v poisťovníctve je poisťovacia a zaistovacia činnosť a ďalšie činnosti s nimi súvisiace. Súčasťou poisťovacej činnosti je tiež činnosť zameraná na predchádzanie škodám (zábranná činnosť).

#### § 7

(1) Poisťovacia činnosť je dojednávanie poistenia, správa poisťných zmlúv, likvidácia poisťných udalostí a sprostredkovateľská činnosť s nimi súvisiaca.

(2) Zaistovacia činnosť je činnosť, pri ktorej vstupuje poisťovňa do majetkových vzťahov k iným právnickým osobám vykonávajúcim poistenie, za účelom delenia rizík vzniknutých v súvislosti s vykonávaním poistenia.

(3) Činnosť súvisiaca s poistením je činnosť slúžiaca na podporu a rozvoj poisťovníctva, rozširovanie a skvalitňovanie poisťovacích služieb a iná činnosť súvisiaca s uvedenými potrebami v prospech poistených subjektov.

(4) Činnosť, na výkon ktorej sa vyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov,<sup>6)</sup> môže poisťovňa vykonávať len po udelení tohto povolenia.

#### § 8

(1) Poistenie sa vykonáva na základe zmluvy (zmluvné poistenie) alebo ako zmluvné poistenie uložené zákonom (povinné zmluvné poistenie) alebo ako zákonné poistenie povinné vyplývajúce zo zákona (zákonné poistenie).

(2) Zaistenie sa vykonáva len na základe zmluvy.

(3) Právne vzťahy vznikajúce z poistenia a zaistenia sa riadia osobitnými predpismi<sup>7)</sup> a poisťnými podmienkami.

### Povolenie na podnikanie poisťovne a poisťovacieho spolku

#### § 9

(1) Na podnikanie a na zmenu predmetu podnikania poisťovne alebo poisťovacieho spolku so sídlom na území Slovenskej republiky udeľuje povolenie na základe žiadosti orgán dozoru nad poisťovníctvom

pre územie Slovenskej republiky (ďalej len „dozorný orgán“). O žiadosti sa rozhoduje v správnom konaní<sup>8)</sup> najneskôršie do troch mesiacov po jej predložení.

(2) Na uzatvorenie sprostredkovateľskej zmluvy smerujúcej k tomu, aby tretia osoba uzatvorila s poisťovňou poisťnú zmluvu, potrebuje poisťovňa povolenie dozorného orgánu. Ak má byť sprostredkovateľská činnosť vykonávaná pre zahraničné poisťovne, potrebuje povolenie dozorného orgánu aj sprostredkovateľ.

(3) Povolenie nemožno vydať, ak zo žiadosti alebo jej podkladov, prípadne z ďalších overených informácií dozorný orgán zistí, že žiadateľ nespĺňa dostatočné odborné predpoklady na výkon predmetu podnikania v poisťovníctve, že záujmy poistených nebudú zodpovedajúcim spôsobom zabezpečené alebo že žiadateľ nebude schopný v zodpovedajúcej miere dlhodobe plniť svoje záväzky z poisťných vzťahov.

(4) Poisťovne so sídlom mimo územia Slovenskej republiky môžu podnikáť v poisťovníctve na území Slovenskej republiky v rozsahu povolenia udeleného dozorným orgánom Slovenskej republiky.

#### § 10

### Kaucia

(1) Pred podaním žiadosti o povolenie na podnikanie poisťovne podľa § 9 je žiadateľ povinný zložiť na osobitne na tento účel zriadený vinkulovaný účet v peňažnom ústave<sup>9)</sup> peňažnú sumu vo výške 1 000 000 Kčs (ďalej len „kaucia“). Ak z rozhodnutia vydaného podľa odsekov 3 a 5 nevyplynie inak, má žiadateľ alebo poisťovňa právo na vrátenie kaucie do 15 dní odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odmietnutí povolenia (§ 9 ods. 3) alebo rozhodnutie o zrušení povolenia na podnikanie (§ 21).

(2) Dozorný orgán môže výšku kaucie uvedenej v odseku 1 zvýšiť žiadateľom, ktorí majú sídlo mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Ak poisťovňa pri vykonávaní poisťovacej alebo zaistovacej činnosti opätovne alebo závažným spôsobom poruší povinnosti ustanovené na vykonávanie takejto činnosti vo všeobecne záväznom právnom predpise alebo v opatrení dozorného orgánu alebo ak poisťovňa opätovne alebo závažným spôsobom poškodí záujmy alebo dobré meno poisťovní v Slovenskej republike, prípadne iných subjektov vyvíjajúcich hospodársku činnosť, dozorný orgán rozhodne, že poisťovňa právo na vrátenie kaucie alebo jej časti stráca.

<sup>6)</sup> Napr. zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

<sup>7)</sup> Najmä:

Občiansky zákonník.

Hospodársky zákonník.

Vládne nariadenie č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách.

Zákon č. 101/1963 Zb. o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku (Zákonník medzinárodného obchodu).

<sup>8)</sup> § 49 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

<sup>9)</sup> Zákon č. 158/1989 Zb.

(4) Finančné prostriedky, na ktorých vrátenie poisťovňa stratila právo, prevedie dozorný orgán do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

(5) Dozorný orgán môže v súvislosti s ukončením činnosti poisťovne na jej žiadosť rozhodnúť, že kaucia alebo jej časť sa poisťovní vráti ešte pred dňom ukončenia činnosti, a kauciu alebo jej časť vráti.

(6) Pri strate kaucie alebo jej časti podľa odseku 3 je poisťovňa povinná, ak pokračuje v povolenej činnosti, doplniť kauciu na pôvodnú výšku.

(7) Peňažná suma zložená ako kaucia podľa ustanovenia odseku 1 sa úrokuje v prospech vkladateľa za rovnakých podmienok ako iné dlhodobé vklady.

## § 11

### Žiadosť o udelenie povolenia

(1) V žiadosti o udelenie povolenia na vykonávanie podnikania podľa § 6 a 7 sa musí uviesť právna forma, názov a sídlo poisťovne alebo poisťovacieho spolku, rozsah a spôsob vytvorenia základného majetku a predmet podnikania a priložia sa stanovy alebo štatút, obchodný plán činnosti a všeobecné poisťné podmienky; poisťovne aj potvrdenie o zložení kaucie podľa § 10.

(2) Z obchodného plánu činnosti musia byť zrejmé predpokladané výsledky hospodárenia v prvých troch rokoch, najmä aké finančné prostriedky bude mať poisťovňa k dispozícii na účely plnení vyplývajúcich z poisťných zmlúv a na vytvorenie poisťných fondov.

(3) Súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (životné poistenie), sú tiež údaje o sadzbách poisťného vrátenia ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádza kalkulácia a veľkosť úrokovej sadzby.

## § 12

### Poisťné podmienky

(1) Všeobecné poisťné podmienky obsahujú najmä vymedzenie udalosti, z ktorej vzniká povinnosť poskytnúť plnenie (poisťná udalosť) a kedy táto povinnosť nevzniká, rozsah a splatnosť poisťného plnenia, ustanovenie povinnosti platiť poisťné a jeho výšku, ako aj poisťné obdobie, čas platnosti poisťnej zmluvy a princípy, podľa ktorých sa poistení budú podieľať na prebytkoch poisťného.

(2) Osobitné poisťné podmienky sú poisťné podmienky, ktoré sa odchyľujú od všeobecných poisťných podmienok alebo ich dopĺňajú a ktoré sa majú používať pre určité skupiny poisťných zmlúv.

## ŠTVRTÁ ČASŤ

## FONDY POISŤOVNE A ÚČTOVNÍCTVO

### Fondy poisťovne

#### § 13

(1) Poisťovne vytvárajú v súlade s vymedzeným predmetom podnikania tieto účelové poisťné fondy:

- a) základný rezervný fond,
- b) fond zábrany škôd.

(2) Poisťovne okrem fondov uvedených v odseku 1 musia vytvárať tieto ďalšie účelové poisťné fondy:

- a) fond rezerv poisťného, ak predmetom ich činnosti je životné poistenie,
- b) devízový rezervný fond, ak predmetom ich činnosti je poisťovacia alebo zaistovacia činnosť, z ktorej vyplýva povinnosť poskytovať poisťné plnenie v zahraničnej mene.

(3) Poisťovne si môžu vytvárať zo svojho použiteľného zisku ďalšie fondy podľa svojho uváženia.

(4) Každý fond sa účtovne vedie oddelene od ostatného majetku poisťovne.

(5) Vytvorené prostriedky fondov nemožno poisťovní odňať a nepodliehajú daňovej a odvodovej povinnosti. Zostatky fondov podľa odsekov 1 a 2 sa prevádzajú do ďalších rokov bez obmedzenia.

(6) Finančné prostriedky účelových poisťných fondov vytvorených podľa odsekov 1 a 2 musia byť uložené v česko-slovenských peňažných ústavoch,<sup>9)</sup> ak vykonávací predpis neustanoví inak.

(7) Spôsob tvorby a použitia účelových poisťných fondov ustanoví vykonávací predpis.

#### § 14

Ustanovením § 13 nie je dotknutá povinnosť poisťovní zriaďovať fondy podľa osobitných predpisov.

### Účtovníctvo

#### § 15

Poisťovne sú povinné viesť účtovníctvo o stave a pohybe majetku a záväzkov, nákladoch a výnosoch a zisku alebo strate podľa osobitných predpisov.

#### § 16

(1) Ročnú účtovnú závierku poisťovne preskúma overovateľ (audítora) alebo osoba, prípadne skupina osôb určená dozorným orgánom.

(2) Poistovňa je povinná oznámiť dozornému orgánu, kto bol poverený preskúmaním ročnej účtovnej závierky. V prípade, že má dozorný orgán voči overovateľovi poverenému preskúmaním ročnej účtovnej závierky výhrady, môže požiadať poistovňu, aby bol touto povinnosťou poverený iný. Ak v určenej lehote k tomu nedôjde alebo ak dozorný orgán má výhrady aj k ďalšiemu overovateľovi, ktorý bol poverený preskúmaním ročnej účtovnej závierky, dozorný orgán sám určí, kto preskúmanie ročnej účtovnej závierky poistovne vykoná.

(3) Poistovne sú povinné ročne zverejňovať svoje účtovné závierky a správy k nim.

d) návrh plánu opatrení na obnovenie platobnej schopnosti.

(3) Dozorný orgán má právo

a) zúčastniť sa na rokovaní riadiacich orgánov poistovne pri prerokúvaní ročnej účtovnej závierky a výsledkov výkonu dozoru,

b) zúčastniť sa na rokovaní dozorných orgánov v poistovni založenej ako akciová spoločnosť.

(4) Predmetom výkonu dozoru nie je poistenie jednotlivých subjektov.

## § 19

## PIATA ČASŤ DOZOR NAD POISŤOVNÍCTVOM

### Výkon dozoru

#### § 17

Poistovne a poisťovacie spolky so sídlom na území Slovenskej republiky podliehajú dozoru, ktorý vykonáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky alebo orgán ním zriadený. Úlohy vyplývajúce z tohto zákona vykonáva dozorný orgán výhradne vo verejnom záujme.

#### § 18

(1) Výkon dozoru zahŕňa kontrolu dodržiavania

- ustanovení tohto zákona a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich poistenie a plnenie opatrení vydaných dozorným orgánom,
- zásad hospodárenia poisťovní z hľadiska zabezpečenia plnenia ich záväzkov a ich platobnej spôsobilosti a z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ich hospodárenie,
- predmetu vykonávanej činnosti v súlade s udeľeným povolením a v poisťovacích spolkoch aj charakteru hospodárenia s prostriedkami prijatými na poistenie,
- zásad pre tvorbu a použitie účelových poistných fondov.

(2) Poistovne sú povinné predkladať dozornému orgánu

- návrh na zmenu predmetu podnikania,
- návrh na zmenu poistných podmienok,
- účtovné závierky a iné doklady o činnosti,

Dozorný orgán je oprávnený kedykoľvek vykonať previerku priamo v obchodných a prevádzkových priestoroch jednotlivých poisťovní a poisťovacích spolkov. Štatutárny zástupca poistovne alebo poisťovacieho spolku, vedúci pracovníci, splnomocnení a občania, ktorí pre poistovňu alebo poisťovací spolkov pracujú alebo pracovali, majú povinnosť na vyžiadanie predložiť na mieste pracovníkom dozorného orgánu poverených plnením jeho úloh doklady a písomnosti, ktoré môžu byť smerodajné pre posúdenie činnosti poistovne alebo poisťovacieho spolku a ich majetkovej a finančnej situácie a poskytnúť k tomu všetky potrebné informácie a vysvetlenia.

#### § 20

### Pozastavenie oprávnenia na výkon činnosti poistovne alebo poisťovacieho spolku

(1) Ak dozorný orgán zistí závažné nedostatky v činnosti poistovne alebo poisťovacieho spolku, vydá opatrenie a určí lehotu na ich odstránenie. V prípade zistenia závažných nedostatkov v činnosti poistovne dozorný orgán informuje o tom zakladateľa, prípadne právnické osoby, ktoré sa podieľali na jej založení, a pri poisťovni založenej ako akciová spoločnosť jej dozorný orgán.

(2) Ak zistené nedostatky neboli v určenej lehote odstránené, pozastaví dozorný orgán poisťovni alebo poisťovaciemu spolku oprávnenie na výkon činnosti vyplývajúcej z udeleného povolenia na určitý čas alebo do odstránenia nedostatku vo vymedzenom alebo v celom rozsahu.

(3) Pri pozastavení oprávnenia na výkon činnosti nadobúda poistovňa alebo poisťovací spolkov opäť toto oprávnenie uplynutím doby, na ktorú bolo rozhodnutie o pozastavení oprávnenia na výkon činnosti obmedzené alebo dňom, keď bolo toto rozhodnutie zrušené.

## § 21

**Zrušení povolenia na podnikanie poisťovne alebo poisťovacieho spolku**

(1) Dozorný orgán môže poisťovni alebo poisťovaciemu spolku zrušiť povolenie na podnikanie, ak

- a) poisťovňa alebo poisťovací spolok porušuje povinnosti ustanovené týmto zákonom,
- b) v hospodárení poisťovne alebo poisťovacieho spolku sa prejavujú nedostatky natoľko závažné, že ďalšie pokračovanie výkonu činnosti by ohrozovalo záujmy poistených,
- c) poisťovňa alebo poisťovací spolok nevykoná v určenej lehote opatrenia obsiahnuté v pláne obnovy platobnej schopnosti,
- d) zistí, že poisťovňa alebo poisťovací spolok v žiadosti o povolenie na podnikanie alebo jeho zmenu uviedli vedome nesprávne údaje, ak by pri pravdivých údajoch poisťovňa alebo poisťovací spolok povolenie na podnikanie nedostali.

(2) V prípade zrušenia povolenia na podnikanie poisťovne vykoná dozorný orgán opatrenia smerujúce na ochranu záujmov poistených. Tento orgán je oprávnený obmedziť alebo zakázať poisťovni najmä voľné disponovanie s účelovými poisťovnými fondami a s inými majetkovými právami, ktoré tvoria jej majetok a poveriť pracovníka dozorného orgánu vedením dražby na odpredaj poisťovných zmlúv, účelových poisťovných fondov a ostatného majetku poisťovne, ak tento odpredaj nevykoná poisťovňa.

## § 22

O pozastavení oprávnenia na výkon činnosti a zrušení povolenia na podnikanie sa rozhoduje v správnom konaní.<sup>10)</sup> Rozhodnutie o pozastavení oprávnenia na výkon činnosti a rozhodnutie o zrušení povolenia na podnikanie po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov v správnom konaní, môže byť preskúmané súdom.<sup>11)</sup>

<sup>10)</sup> Zákon č. 71/1967 Zb.

<sup>11)</sup> Občiansky súdny poriadok.

<sup>12)</sup> Tretia a štvrtá časť Občianskeho súdneho poriadku

Zákon č. 20/1970 Zb. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom v znení neskorších predpisov.

<sup>13)</sup> Zákon Slovenskej národnej rady č. 115/1970 Zb. o finančných správach v znení neskorších predpisov.

**ŠIESTA ČASŤ****SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Spoločné ustanovenia**

## § 23

Na podporu svojho rozvoja sa môžu poisťovne združovať medzi sebou, ako aj s inými českými a slovenskými a zahraničnými právnickými a fyzickými osobami, a to na základe dobrovoľnosti a spoločného záujmu, pričom bez obmedzenia môžu využívať všetky formy združovania prípustné právnym poriadkom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

## § 24

(1) Poisťovňa je povinná zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach týkajúcich sa poistení občanov a organizácií. Bez ich súhlasu je oprávnená poskytnúť tieto informácie, len ak to ustanovuje zákon.<sup>12)</sup>

(2) Pracovníci poisťovne, ako aj pracovníci dozorného orgánu sú povinní zachovávať mlčanlivosť v služobných veciach aj po skončení pracovného pomeru.

## § 25

(1) Za vykonávanie poisťovacej alebo zaistovacej činnosti bez povolenia podľa § 9 ods. 1, alebo vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti v prospech poisťovne bez povolenia podľa § 9 ods. 2, alebo pokusu oň, alebo za úmyselné uvedenie nesprávnych údajov v žiadosti o povolenie na podnikanie v poisťovníctve alebo jeho zmenu a porušenie povinnosti ustanovenej v § 24 ods. 1, sa uloží pokuta v správnom konaní.<sup>10)</sup>

(2) Výšku pokuty určí a pokutu uloží dozorný orgán maximálne do výšky 1 000 000 Kčs.

(3) Pokuty podľa odseku 1 vymáha od subjektov so sídlom v Slovenskej republike príslušná okresná finančná správa<sup>13)</sup> podľa sídla subjektu, ktorému bola pokuta uložená, a od subjektu so sídlom mimo územia Slovenskej republiky Finančná správa hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

(4) Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

#### § 26

Dozorný orgán je oprávnený v prípadoch povinného zmluvného poistenia na žiadosť poisteného určiť v správnom konaní poisťovňu, ktorá je povinná s poisteným poistnú zmluvu uzatvoriť. Do 15 dní od vydania takéhoto rozhodnutia sa pozerá na poisteného, ako by nebol v omeškaní s platením poistného.

#### § 27

(1) Slovenská štátna poisťovňa so sídlom v Bratislave sa považuje za štátny podnik založený podľa tohto zákona.

(2) Funkciu zakladateľa vykonáva voči Slovenskej štátnej poisťovni Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

#### § 28

Za všeobecné poistné podmienky podľa tohto zákona pre poistenia uzatvárané Slovenskou štátnou poisťovňou, prípadne jej právnym nástupcom sa považujú poistné podmienky ustanovené vo vyhláškach Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 13/1983 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku a č. 14/1983 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie zodpovednosti za škody, vo vyhláške Ministerstva financií Československej socialistickej republiky č. 49/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie osôb v znení vyhlášky č. 56/1979 Zb. a vo vyhláške Federálneho ministerstva financií č. 179/1982 Zb. o rozsahu a podmienkach zmluvného poistenia socialistických organizácií.

## ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

#### § 29

##### Splnomocňovacie ustanovenie

Ministerstvo financií Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob tvorby a použitia účelových poistných fondov.

#### § 30

##### Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. s platnosťou pre územie Slovenskej republiky zákon č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.,
2. vyhláška Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 76/1985 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávaného Slovenskou štátnou poisťovňou.

#### § 31

##### Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marcom 1991, okrem ustanovení § 2 ods. 2 a § 5 ods. 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. marcom 1993.

F. Mikloško v. r.

V. Mečiar v. r.

**Vydavatel:** Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 480,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011- Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 531014, 530026, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání. - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obytném středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách Knihy: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Dimitrovova 14 - Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilóny a ve vybrané síti prodejen PNS.